

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobkyně: **D. Q.,** zastoupená JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Slezská 874/36, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 10. 2015, č. j. 32 Az 40/2014 - 63,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Rozhodnutím ze dne 23. 9. 2014, č. j. OAM-134/LE-BE02-HA08-2014, žalovaný žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu, která byla rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) ze dne 30. 10. 2015, č. j. 32 Az 40/2014 - 63, jako nedůvodná zamítnuta.

Krajský soud dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že by stěžovatelka byla v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, nebo že by mohla

mít obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelka uvedla obavu z postihu za účast na událostech z roku 1989 na náměstí Tchien-an-men. Krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že v případě stěžovatelky, která po dobu několika dní poskytovala zdravotní pomoc dehydrovaným studentům, nelze hovořit o pronásledování z azylově relevantních důvodů. Stěžovatelka sice vypověděla, že musela docházet na policii na tzv. převýchovu, vlast však opustila až v roce 1991, a to bez jakýchkoliv potíží. V Číně proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání, do vlasti se třikrát vrátila k delšímu pobytu a bez potíží opětovně vycestovala. Za svého pobytu v České republice si dokonce dvakrát na čínském zastupitelském úřadu v Praze vyřídila nový cestovní doklad. V České republice pobývala do roku 2001 na základě víza za účelem podnikání, poté již nelegálně, za což jí bylo dvakrát uloženo správní vyhoštění, které nerespektovala. O mezinárodní ochranu požádala na radu svého krajana až v době, kdy jí hrozila realizace správního vyhoštění. Podle krajského soudu nelze přehlédnout, že od uvedených událostí uplynulo více než 25 let a v případě stěžovatelky, která nebyla aktivním účastníkem demonstrací, neprojevovala veřejně své názory vůči čínskému režimu, její pomoc spočívala v poskytnutí první pomoci kolabujícím studentům, byla jednorázová a spontánní, nelze shledat znaky azylově relevantního pronásledování. Krajský soud konstatoval, že azyl je institutem zcela výjimečným a neslouží jako náhrada institutů podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), ani jako univerzální nástroj ochrany před bezprávím. Krajský soud nepřisvědčil námitce, že doba podání žádosti o mezinárodní ochranu nemůže zpochybňovat relevantnost či závažnost důvodů vedoucích k podání této žádosti, k čemuž odkázal na četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 - 51, a ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

K udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu krajský soud konstatoval, že žalovaný odůvodnil, proč po posouzení rodinné, ekonomické, sociální situace a zdravotního stavu stěžovatelky neshledal důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu uvedeného zákonného ustanovení, přičemž k tomu měl dostatek podkladů a při uvážení nevybočil z mezí stanovených zákonem a konstantní judikaturou. Stěžovatelka se jej domáhala až v žalobě, kde se dovolává zásahu do svého soukromého a rodinného života v České republice; tato otázka přitom byla správními soudy opakovaně řešena, například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60.

Podle krajského soudu stěžovatelka nenabídla žádné důkazy o tom, že by jí hrozila v případě návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, což nelze dovodit ani po zhodnocení výpovědi stěžovatelky, posouzení doby a hlavního motivu jejího odchodu z vlasti, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dalších zjištěných informací. Vycestování stěžovatelky by nebylo v rozporu ani s mezinárodními závazky, zejména článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Stěžovatelka měla možnost řešit svůj pobyt na území České republiky podle zákona o pobytu cizinců a zpočátku tak zřejmě činila. Teprve poté, kdy tuto možnost ztratila, začala situaci řešit prostřednictvím žádosti o mezinárodní ochranu. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu účelově tvrdí důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, mají

s přihlédnutím ke všem okolnostem případu týž charakter i důvody tvrzené podle § 14a zákona o azylu. Krajský soud uzavřel, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, nebyly zjištěny vady správního řízení, a proto žalobu stěžovatelky zamítl jako nedůvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, kterou opřela o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla, že byly ignorovány skutkové okolnosti případu, neboť v jejím případě jsou objektivně dány důvody k udělení mezinárodní ochrany přinejmenším podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud se řádně nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu, tyto naopak zčásti zlehčoval a zčásti ignoroval. Stěžovatelka v předcházejícím řízení prezentovala skutečnosti svědčící o důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu, neboť je zjevné, že jí v zemi původu hrozí omezení osobní svobody a pronásledování. Ze shromážděných podkladů jednoznačně vyplynulo celkové zhoršení aktuální situace a podmínek života v Číně, která není demokratickým státem. Naopak je zde ve stále větším rozsahu uplatňováno mučení a odstraňování nepohodlných osob. Pravidlem je špatné zacházení s neúspěšnými žadateli o mezinárodní ochranu, kteří jsou po svém návratu omezováni na svých právech, vězněni, mučeni, případně se „ztratí“. Uvedené skutečnosti podle stěžovatelky nevzal krajský soud vůbec v potaz, jinak by musel dojít k závěru o naplnění podmínek podle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti stěžovatelky k určité sociální skupině (osob dlouhodobě pobývajících mimo území Číny). Stěžovatelka by v případě návratu do Číny byla jako nelegální emigrant vystavena citelným sankcím ze strany čínských úřadů, přinejmenším pobytu ve vězení. Pokud by vzal krajský soud uvedené v úvahu, pak by musel rozhodnout v souladu s § 14a zákona o azylu o udělení doplňkové ochrany, protože existují důvodné obavy, že stěžovatelce hrozí v případě návratu do Číny nelidské a ponižující zacházení. Rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť nebyla dostatečně a řádně vyvrácena argumentace stěžovatelky použitá v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v navazujícím řízení. Podle stěžovatelky jsou veškeré důkazní prostředky potřebné k doložení jejích tvrzení obsaženy ve spisovém materiálu. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu.

Žalovaný uvedl, že jeho rozhodnutí a rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, přičemž odkázal na jejich obsah a rovněž na obsah správního spisu. Vzhledem k uplatněným stížním námitkám, které jsou *de facto* shodné s žalobními námitkami, žalovaný odkázal zejména na své vyjádření k žalobě. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, anebo ji zamítl pro nedůvodnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda význam posouzení kasačních námitek podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, tedy její přijatelností (§ 104a s. ř. s.). Zákonný pojem přesah vlastních zájmů, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Pokud jde o jeho interpretaci, byla podána například v usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, dle kterého se o přijatelnou kasační stížnost může jednat mj. tehdy, *„pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele“*, přičemž *„Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.“*

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že rozsudek krajského soudu je nezákonný a také nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť krajský soud se řádným a dostatečným způsobem nevypořádal s její argumentací. Tato tvrzení nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit. Pokud by se krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného dopustil takového zásadního pochybení, mohlo by být v důsledku aplikace § 104a s. ř. s. stěžovatelce *a priori* odepřeno či omezeno její právo na věcné projednání, a tedy ochrana jejích hmotných práv (v dané věci dotčených toliko potenciálně). S ohledem na uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky je přijatelná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost **není důvodná**.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že rozhodnutím ze dne 21. 12. 2011, č. j. KRPA-23336/ČJ-2011-000022, bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění a stanovena doba jednoho roku, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropského společenství, s nabytím právní moci dne 15. 1. 2013. Dále bylo stěžovatelce rozhodnutím ze dne 9. 9. 2013, č. j. KRPA-66329-46/ČJ-2013-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba tři roky, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropského společenství, s nabytím právní moci dne 18. 2. 2014. Dne 16. 9. 2011, 4. 11. 2011 a 7. 5. 2013 byla vydána závazná stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince ve smyslu § 120a zákona o pobytu cizinců, z nichž plyne, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by jí v zemi původu hrozilo mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest, přičemž kromě svého soužití s panem H. X. neuvedla žádný důvod, pro který by se nemohla vrátit do Číny. Dne 20. 6. 2014 bylo vydáno rozhodnutí, č. j. KRPA-243027-10/ČJ-2014-000022,

kterým byla stěžovatelka zajištěna podle § 124 odst. 1 písm. b), c) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění na 30 dnů. Dne 27. 6. 2014 stěžovatelka učinila prohlášení o mezinárodní ochraně. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 7. 2014 a následném pohovoru provedeném dne 8. 7. 2014 mj. uvedla, že z vlasti odjela v roce 1991 kvůli potížím v souvislosti s událostmi na náměstí Tchien-an-men v roce 1989, kdy v rámci akce studentského odporu pomáhala odvážet kolabující studenty do ústavu, kde pracovala. Zatímco v žádosti uvedla, že musela chodit na tzv. převýchovu každý týden na dva dny od rána do večera, a to až do jejího odjezdu z Číny, při pohovoru sdělila, že na ni chodila denně po dobu tří měsíců, a poté dvakrát týdně až do svého odjezdu z Číny. Z Číny odcestovala s platným cestovním dokladem a vízem za účelem podnikání platným do roku 2001. Čínu v následujících letech (1993, 1995 a 2000) vždy na několik měsíců navštívila. Stěžovatelce nebylo prodlouženo podnikatelské vízum, proto byla od roku 2001 v České republice bez jakéhokoliv oprávnění k pobytu. V roce 2011 navázala kontakt s čínským zastupitelským úřadem za účelem vydání nového cestovního pasu, který jí byl vydán. V případě návratu se obává další tzv. převýchovy. O mezinárodní ochranu požádala v době jejího zajištění na radu krajana; uvedla, že až se situace kolem událostí z roku 1989 uklidní, chce se vrátit do Číny. Žalovaný při posouzení žádosti stěžovatelky vycházel také ze Zprávy Human Rights Watch - leden 2014, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie, duben 2013, Infobanky ČTK - země světa, Čína, aktuální znění, a informací informačního systému Policie České republiky.

Stěžovatelka v kasační stížnosti v obecné rovině namítla, že ze shromážděných podkladů vyplývá zhoršení aktuálních podmínek v Číně, která není demokratickým státem, přičemž je zde špatně zacházeno s osobami neúspěšně žádajícími o mezinárodní ochranu (stěžovatelka blíže nesdělila, kterých států, v nichž osoby žádají o mezinárodní ochranu, by se toto tvrzení mělo týkat). S uvedeným stěžovatelka spojuje tvrzení, že jí hrozí azylově relevantní pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině osob dlouhodobě pobývajících mimo území Číny [§ 12 písm. b) zákona o azylu], resp. by jí jako nelegální emigrantce hrozila vážná újma v podobě nelidského a ponižujícího zacházení, což je důvodem pro udělení doplňkové ochrany [§ 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu]. Nutno poznamenat, že tvrzení stěžovatelky týkající se splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu a podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu se do velké míry překrývají. Podle stěžovatelky měl krajský soud její argumentaci zlehčovat a ignorovat.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelce nelze přisvědčit, neboť krajský soud žalobní tvrzení stěžovatelky nezlehčoval ani neignoroval, ale naopak se jimi zabýval, přičemž zvlášť posuzoval každý z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Stěžovatelka již v žalobě uvedla obdobnou argumentaci jako v kasační stížnosti. Krajský soud v tomto ohledu konstatoval, že námitka hrozícího pronásledování z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu a dlouhodobého pobytu mimo území Číny a odůvodněného strachu z pronásledování pro příslušnost k sociální skupině osob dlouhodobě pobývajících mimo území Číny, byla poprvé konstruována až v žalobě. Přesto však krajský soud tuto námitku přezkoumal také věcně (podrobněji viz dále).

Nejvyšší správní soud předně souhlasí s krajským soudem, že uvedenou argumentaci stěžovatelka poprvé uvedla až v žalobě. Z obsahu správního spisu neplyne, že by stěžovatelka v řízení o udělení mezinárodní ochrany před žalovaným výše uvedené obavy jakkoliv zmiňovala. Jediným tvrzeným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany ze strany stěžovatelky byla obava z postihu za její účast na událostech z května a června roku 1989, kdy stěžovatelka poskytovala zdravotní pomoc studentům účastnícím se událostí na náměstí Tchien-an-men (nesprávnost posouzení tohoto prakticky jediného azylově relevantního důvodu, který stěžovatelka uvedla v řízení o udělení mezinárodní ochrany, stěžovatelka v kasační stížnosti nenamítá). Důvod uvedený v žádosti o mezinárodní ochranu a obavy stěžovatelky, které vyslovila při pohovoru v řízení o udělení mezinárodní ochrany, byly zjevně odlišné od skutečností tvrzených v žalobě a kasační stížnosti. Žalovanému v takovém případě nemůže být vyčítáno, že se těmito skutečnostmi nezabýval, neboť je stěžovatelka neuváděla a ani jinak nevyšly ve správním řízení najevo. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl například v usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, „[p]*rimárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel o udělení mezinárodní ochrany, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, které je dále doplněno i důkazním břemenem, které je však již rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Ten je taktéž povinen k důvodům uvedeným v žádosti o mezinárodní ochranu zajistit maximální možné množství důkazů. Dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41).*“ Žalovaný tedy zjišťoval skutkový stav a v této souvislosti opatřoval podklady pro vydání rozhodnutí, a to v rozsahu důvodů uvedených stěžovatelkou, tj. zejména k ověření jejích obav spojených s účastí na událostech na náměstí Tchien-an-men v roce 1989. Lze konstatovat, že v tomto ohledu žalovaný shromáždil dostatečné množství podkladů pro vydání rozhodnutí. Pokud stěžovatelka ve správním řízení vyslovila obavy z následků účasti při událostech v roce 1989 na náměstí Tchien-an-men a žalovaný byl povinen zjišťovat skutkový stav především v rozsahu namítaných azylově relevantních důvodů, je zřejmé, že obavy z příslušnosti k sociální skupině osob dlouhodobě pobývajících mimo území Číny (resp. neúspěšně žádajících o mezinárodní ochranu) jdou nad rámec toho, čím se byl žalovaný povinen zabývat, a ani se nejedná o skutečnosti, které mohly v daném případě vyjít bez dalšího najevo v průběhu řízení před žalovaným. Krajský soud správně vyhodnotil, že stěžovatelka v tomto ohledu neunesla břemeno tvrzení a žalovaný nepochybil, neboť jí tvrzené skutečnosti v řízení samy o sobě nevyvstaly. Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelce nic nebránilo zmínit důvody pro udělení mezinárodní ochrany tvrzené v žalobě a kasační stížnosti již v řízení před žalovaným; ostatně ani stěžovatelka netvrdila, že by v tomto smyslu existovala jakákoliv překážka.

Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud se argumentací stěžovatelky zabýval také po věcné stránce. Nejvyšší správní soud přitom souhlasí s posouzením příslušnosti stěžovatelky k sociální skupině z azylově relevantního hlediska provedeným krajským soudem. Jak plyne např. z rozsudku zdejšího soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 - 60, i pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, avšak rozhodující je existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli jako příslušníku takové sociální

skupiny ze strany úřadů země, případně jiných složek obyvatelstva, jež nerespektují zákony dané země a úřady takové jednání vědomě tolerují, případně odmítají či nejsou schopny zajistit účinnou ochranu. Stěžovatelce se nepodařilo prokázat, že by z důvodu příslušnosti k sociální skupině osob dlouhodobě pobývajících mimo území Číny (resp. žádajících o mezinárodní ochranu v cizích státech) mohla být v zemi původu pronásledována. Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka opakovaně Čínu (v letech 1993, 1995 a 2000) navštívila, a to i na několik měsíců. V roce 2011 potom navázala kontakt se zastupitelským úřadem Číny, který jí vydal nový cestovní pas. Ze správního spisu neplyne, že by stěžovatelka měla jakékoli problémy s opětovným vycestováním do České republiky; čínské úřady jí v tom zjevně nijak nebránily. Nejvyšší správní soud se s krajským soudem ztotožňuje také v tom, že zástupce stěžovatelky prezentoval okolnosti jejího návratu do Číny v roce 2000 odlišným způsobem (fyzické násilí ze strany policie v podobě „profackování“ a kopanců do nohy), než jak činila stěžovatelka v řízení před žalovaným (v pohovoru uvedla, že policie se ptala rodičů, kde je a řekla jim, aby se stěžovatelka dostavila na tzv. převýchovu; na tu se pak již stěžovatelka dle svých slov nedostavila a její rodiče policii sdělili, že stěžovatelka už není v Číně). Skutečnosti uváděné zástupcem stěžovatelky tak nemají oporu ve správním spise a jsou v rozporu s tvrzeními stěžovatelky v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, proto nejsou věrohodné a nelze je zohlednit.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že soudní přezkum rozhodnutí ve věcech udělení mezinárodní ochrany je v určitém ohledu specifický, neboť za jistých okolností mohou být prolomena procesní ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. (blíže viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 - 84, publ. pod č. 2288/2011 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 - 131). Podle těchto ustanovení krajský soud přezkoumá napadené správní rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů a vychází přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Zejména s ohledem na zásadu *non-refoulement* je krajský soud v určitých případech povinen zohlednit také nové skutečnosti, které nebyly (resp. nemohly být) uplatněny v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Z výše uvedeného je zřejmé, že i v tomto ohledu napadený rozsudek krajského soudu obstojí, neboť námitka stěžovatelky byla přezkoumána rovněž po věcné stránce.

Nejvyšší správní soud tak ve shodě s žalovaným a krajským soudem konstatuje, že nebylo prokázáno, že by stěžovatelka splňovala podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

Stěžovatelce nelze přisvědčit ani v tom, že by žalovaný a krajský soud vůbec nezohlednili, ignorovali či zlehčovali námitku existence hrozícího nebezpečí vážné újmy, jež by zdůvodňovala udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. S ohledem na to, že tato námitka se z argumentačního hlediska překrývá s námitkou nesprávného a nedostatečného hodnocení důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, lze odkázat na posouzení provedené výše. Z něj plyne, že stěžovatelce se nepodařilo prokázat, ani jiným způsobem nevyšlo v řízení před žalovaným najevo, že by jí hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy, odůvodňující poskytnutí doplňkové ochrany. Stěžovatelka předně v kasační stížnosti nenamítala nesprávné posouzení obav z postihu za její účast na

událostech na náměstí Tchien-an-men v roce 1989, jak uváděla v řízení před žalovaným. Dále se jí nepodařilo prokázat, že by jí z důvodu příslušnosti k sociální skupině osob dlouhodobě pobývajících mimo území Číny (resp. nelegálních emigrantů) hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, neboť stěžovatelka opakovaně bez problémů cestovala do Číny a z ní do České republiky, aniž by jí v tom čínské orgány bránily. Uvedené by patrně nebylo možné, pokud by čínské úřady zamýšlely stěžovatelku za její pobyt v zahraničí postihnout. Závěr o existenci reálného nebezpečí vážné újmy nelze bez dalšího vyvodit ani z ničím nepodloženého a velmi obecného tvrzení stěžovatelky o pronásledování osob (státních příslušníků Číny) neúspěšně žádajících o mezinárodní ochranu v cizích státech. Z podkladů, které jsou obsahem správního spisu, neplyne, že by takové osoby byly v Číně systematicky vystavovány špatnému zacházení ze strany úřadů, přičemž to nelze konstatovat ani v individuálním případě stěžovatelky. Zde je vhodné opětovně poznamenat, že rozsah zjišťování skutkového stavu ze strany žalovaného odrážel důvody pro udělení mezinárodní ochrany tvrzené stěžovatelkou, tedy zejména obavy z následků účasti na událostech na náměstí Tchien-an-men z roku 1989, nikoliv obavy z postihu za dlouhodobý pobyt v zahraničí či podání žádosti o mezinárodní ochranu. Významnou roli při posuzování splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany sehrála také nevěrohodnost stěžovatelčiných tvrzení.

Nejvyšší správní soud souhlasí s hodnocením věrohodnosti stěžovatelčiných tvrzení, jak jej provedl žalovaný a následně též krajský soud. Stěžovatelka mohla tvrdit skutečnosti bránící jejímu návratu do Číny již dříve, když jí dvakrát bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění, a tedy jí reálně hrozil návrat do vlasti. Okolnosti o její účasti na událostech na náměstí Tchien-an-men z roku 1989 však začala tvrdit poprvé až v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 8. 7. 2014 je zřejmé, že žalovaný vedl rozhovor a otázky v něm pokládané tak, aby odstranil nesrovnalosti ve výpovědi stěžovatelky, mj. ve vztahu k motivům jejího odchodu z vlasti. Pozornost byla zaměřena rovněž na to, že stěžovatelka pobývala v České republice již od roku 1991, přičemž o mezinárodní ochranu požádala až po uplynutí mnoha let ve chvíli, kdy byla zajištěna za účelem realizace správního vyhoštění. Závěry žalovaného o účelovosti a nevěrohodnosti výpovědi stěžovatelky proto mají oporu ve správním spise a jsou přezkoumatelné jak z hlediska posouzení splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tak pro hodnocení udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Kasační námitka stěžovatelky, že skutkové závěry nemají oporu ve spise tedy není důvodná.

Ze všeho výše uvedeného je zřejmé, že krajský soud se žalobními tvrzeními stěžovatelky podrobně zabýval a vypořádal je přezkoumatelným způsobem. Ostatně sama stěžovatelka s argumentací krajského soudu v kasační stížnosti polemizuje, což by jistě nebylo možné, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Na tom nemohou ničeho změnit ani zcela obecná tvrzení stěžovatelky v kasační stížnosti o zhoršení aktuální situace a podmínek života v Číně, nijak blíže nesouvisející s důvody pro udělení mezinárodní ochrany, jichž se stěžovatelka dovolávala před žalovaným. Ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů či (v kasační stížnosti nijak blíže specifikovanou) nesrozumitelnost tak Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

IV. Závěr

Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka úspěch neměla a žalovanému žádné náklady v tomto řízení nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 17. srpna 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu